

Sag C-394/22**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

15. juni 2022

Forelæggende ret:

Hof van beroep te Antwerpen (Belgien)

Afgørelse af:

7. juni 2022

Appellant:

Oilchart International NV

Indstævnte:

O.W. Bunker (Netherlands) BV

ING Bank NV

Hovedsagens genstand

Sagen angår et søgsmål om betaling af en faktura for bunkring af et skib i Sluiskil havn (Nederlandene), som det nederlandske selskab Oilchart international NV har anlagt. Fakturaen er ikke blevet betalt, da skyldneren er gået konkurs. På grundlag af bestemmelser i de bankgarantier, der er blevet udstedt, er der blevet anlagt sag ved en belgisk ret.

Genstand og retsgrundlag for anmodningen om præjudiciel afgørelse

Denne anmodning i henhold til artikel 267 TEUF vedrører spørgsmålet, om en belgisk ret har kompetence i et tilfælde, hvor det dels må afgøres, om en fordring er omfattet af specifikke bestemmelser i den nederlandske konkurslov, der gør det muligt at anlægge sag om betaling af denne fordring uden for konkurs, dels afgøres, om et sådant søgsmål kan anlægges samtidigt med, at der er indgivet en fordring til kurator med krav om betaling fra boet i Nederlandene. Den forelæggende ret ønsker ligeledes oplyst, om de omhandlede nederlandske

bestemmelser er i strid med artikel 3, stk. 1, i forordning nr. 1346/2000 (herefter »forordningen om insolvensbehandling«).

Præjudicielle spørgsmål

(a)

Skal artikel 1, stk. 2, litra b), i forordning nr. 1215/212 [(herefter »Bruxelles I-forordningen«)] i forbindelse med artikel 3, stk. 1, i forordningen om insolvensbehandling fortolkes således, at begreberne »konkurs, akkord og andre lignende ordninger« i Bruxelles I-forordningens artikel 1, stk. 2, litra b), også omfatter en procedure, hvor fordringen i stævningen betegnes som en ren handelsforordning, uden at det nævnes, at der allerede er indledt konkurs mod indstævnte, til trods for, at det egentlige retsgrundlag for fordringen er specifikke særregler i den nederlandske konkurslovgivning (artikel 25, stk. 2, i Wet van 30 september 1893, op het faillissement en de surséance van betaling [(den nederlandske lov af 30. september 1893 om konkurs og betalingsudsættelse (herefter »NFW«)]), og hvorved:

- det skal afgøres, om en sådan fordring skal anses for at være en verificerbar fordring (artikel 26, jf. artikel 110 i NFW) eller for en ikkeverificerbar fordring (NFW's artikel 25, stk. 2), og
- spørgsmålet, om den ene eller begge fordringer kan gøres gældende samtidigt, eller om den ene fordring udelukker den anden, under hensyntagen til de særlige retsvirkninger som hver af disse fordringer giver anledning til (blandt andet muligheden for at gøre en bankgaranti udstedt efter konkursen gældende), skal afgøres i henhold til de specifikke regler i den nederlandske konkursret?

samt

(b)

Kan NFW's artikel 25, stk. 2, anses for at være forenelig med artikel 3, stk. 1, i forordningen om insolvensbehandling, for så vidt denne bestemmelse gør det muligt at anlægge sag om en sådan fordring (NFW's artikel 25, stk. 2,) ved en ret i en anden medlemsstat i stedet for ved retten i den medlemsstat, hvor konkursen er indledt?

Anførte EU-retlige forskrifter

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (omarbejdning), artikel 1, stk. 2, litra b).

Rådets forordning (EF) nr. 1346/2000 af 29. maj 2000 om insolvensbehandling, artikel 3, stk. 1.

Anførte nationalretlige bestemmelser

Wet van 30 september 1893, op het faillissement en de surséance van betaling (lov af 30. september 1893 om konkurs og betalingsstandsning (den nederlandske konkurslov), artikel 25, 26 og 110.

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 OW Bunker (Netherlands) BV (herefter »OWB NL«) er et af selskaberne i den danske OW Bunker Group. På opdrag af OWB NL leverede Oilchart International NV (herefter »Oilchart«) brændstoffer i havnen i Sluiskil (Nederlandene) til skibet Evita K. Herfor udskrev appellanten en faktura på 116 471,45 USD, som aldrig blev betalt på grund af OWB NL's konkurs.
- 2 Da Oilchart efter OWB NL's konkurs havde begæret arrest i en række skibe for at få betaling for de leverede brændstoffer, havde Oilchart fået bankgarantier fra de pågældende skibsejere for at få hævet arresten. I garantierne fremgik det, at garantierne kunne påberåbes på grundlag af en »en retsafgørelse fra en retsinstant i Belgien eller en voldgiftskendelse truffet over for enten OWB NL« eller skibsejerne.
- 3 Forud for konkursen havde ING Bank NV (herefter »ING«) sammen med andre ydet et lån. Til sikkerhed skulle de forskellige enheder i OWB-gruppen overdrage deres eksisterende såvel som fremtidige fordringer på slutkunder til ING. ING indtrådte i sagen og begærede forbud nedlagt mod, at bankgarantierne eller anden sikkerhed for det bunkrede skib kunne påberåbes, før konkursbehandlingen af OWB NL var afsluttet.
- 4 I første instans afviste retten Oilcharts fordring på OWB NL. Med hensyn til ING's begæring erklærede den sig for international kompetent. I appelinstanten har den forelæggende ret fastslået, at indstævnte OWB NL's formål med ikke at give møde, på samme måde som dette selskab undlod at give møde i første instans, var i henhold til artikel 28, stk. 1, i Bruxelles I-forordningen at bestride rettens internationale kompetence. I henhold til denne artikel skal retten nemlig, hvis en sagsøgt ikke giver møde, først undersøge, om den har kompetence efter denne forordning.

De væsentligste argumenter, der anføres af hovedsagens parter

- 5 Oilchart har anlagt søgsmål med påstand om betaling af den udestående faktura for leveret brændstof. I stævningen stod der intet om, at OWB NL på dette

tidspunkt havde været under konkursbehandling i fire måneder, og fordringen blev beskrevet som en almindelig civilretlig fordring. I påstanden anførte appellanten imidlertid, at fordringen støttedes på 25, stk. 2, i [NFW].

- 6 NFW's artikel 25 vedrører ikkeverificerbare fordringer. Heroverfor står de sædvanlige verificerbare fordringer, også benævnt konkursfordringer, som kreditor indgiver til kurator for at opnå fyldestgørelse fra boet (i den nederlandske konkursret er dette fordringer i henhold til NFW's artikel 26, jf. artikel 110). Den forelæggende ret taler også her om fordringer, der vedrører betaling »fra boet«. De ikkeverificerbare fordringer, som NFW's artikel 25, stk. 1, omhandler, er fordringer, som direkte vedrører boet, såsom ejendomsretlige krav. Disse fordringer indgives til kurator. Det er imidlertid også muligt at gøre ikkeverificerbare fordringer gældende uden om kurator og rette sig direkte mod den juridiske person under konkurs. I tilfælde af en sådan fordring »uden for boet« har en domfældelse i henhold til nævnte stk. 2 ikke virkning over for boet. Denne dom vedrører derfor kun skyldneren personligt.
- 7 Den forelæggende ret har anført, at Oilchart med sin fordring »uden for boet« klart vil opnå realisering af de bankgarantier, som blev udstedt efter OWB NL's konkurs. I mellemtiden har appellanten, samtidigt med den foreliggende sag, fremsat en sædvanlig verificerbar fordring til kurator til betaling »fra boet«.

Kort fremstilling af begrundelsen for forelæggelsen

- 8 Den forelæggende ret ønsker med den præjudicielle forelæggelse oplyst, om den har kompetence til at prøve sagen. Dette er alene tilfældet, hvis fordringen ikke har forbindelse med konkursen. I Bruxelles I-forordningens artikel 1, stk. 2, litra b), er det nemlig bestemt, at denne forordning ikke finder anvendelse på »konkurs, akkord og andre lignende ordninger«. Dernæst følger det af artikel 3, stk. 1, i forordningen om insolvensbehandling, at retterne i den medlemsstat, på hvis område konkursbehandlingen er indledt (in casu Nederlandene) har international kompetence til at påkende fordringer, der kan henføres direkte til insolvensbehandlingen, og som træffes i snæver forbindelse hermed (se også dom af 12.2.2009, Seagon, C-339/07, EU:C:2009:83).
- 9 Det afgørende kriterium for en domstols kompetence er ikke sagens processuelle kontekst, men retsgrundlaget. Det skal prøves, om den rettighed eller forpligtelse, som fordringen er baseret på, følger af almindelige civilretlige, herunder handelsretlige bestemmelser, eller af specifikke særregler for konkursbehandlingen (dom af 6.2.2019, NK, C-535/17, EU:C:2019:96, præmis 28). Dernæst følger det af Domstolens praksis, at det er spørgsmålet om, hvor tæt en forbindelse der er mellem et søgsmål og konkursbehandlingen, som er afgørende med henblik på at fastslå, om undtagelsen i artikel 1, stk. 2, litra b), i forordning nr. 44/2001 finder anvendelse (dom af 9.11.2017, Tünkers France og Tünkers Maschinenbau, C-641/16, EU:C:2017:847, præmis 28 og den deri nævnte retspraksis).

- 10 Henset til denne retspraksis er det afgørende for den forelæggende rets kompetence, om det foreliggende søgsmål faktisk skal anses for at være et søgsmål om betaling af en fordring »uden for boet« i henhold til NFW's artikel 25, stk. 2, sådan som appellanten har gjort gældende, eller om det må antages, at der er tale om en sædvanlig verificerbar fordring om betaling »fra boet« på grundlag af NFW's artikel 26, jf. artikel 110 (jf. med hensyn til denne forskel punkt 6 ovenfor). Som anført ovenfor i punkt 8 er den forelæggende ret i henhold til Bruxelles I-forordningens artikel 1, stk. 2, litra b), og artikel 3, stk. 1, i forordningen om insolvensbehandling kun kompetent med hensyn til fordringer, der ikke har forbindelse med konkursen. Dette kan være tilfældet for en fordring »uden for boet« men ikke for en fordring om betaling »fra boet«, som den i Nederlandene til kurator indgivne fordring. Hvis den foreliggende fordring er en fordring »uden for boet« er det ikke klart, om begge fordringer eventuelt kan indgives samtidigt, den ene i Belgien og den anden i Nederlandene.
- 11 Den forelæggende ret må forud for alle andre spørgsmål afgøre, om den har kompetence, og det er derfor uklart, om den er berettiget til at kvalificere fordringen.
- 12 I de bankgarantier, som Oilchart ved hjælp af en retsafgørelse vil påberåbe sig (se punkt 2 ovenfor), står der intet om, hvilken fordring der kan den ligge til grund herfor. Det er ikke klart, om det ved påstanden om domfældelse af OWB NL drejer sig om en sædvanlig verificerbar fordring til betaling »fra boet« i henhold til NFW's artikel 26, jf. artikel 110, eller om der kan være tale om en procedure til domfældelse for en fordring »uden for boet« som omhandlet i NFW's artikel 25, stk. 2, som vedrører skyldneren personligt. Af de af parterne fremlagte juridiske responsa fremgår imidlertid, at disse garantier ikke kan udløses på grundlag af en dom til betaling »fra boet«.
- 13 Samtidigt synes spørgsmålet, om det er muligt at anlægge sag med påstand om betaling af en fordring »uden for boet«, når der også er anmeldt en fordring til betaling »fra boet« hos kurator, kun at kunne besvares på grundlag af den nederlandske konkursret og ikke på grundlag af sædvanlige civilretlige, herunder handelsretlige regler. Det endelige formål med søgsmålet er at få udløst bankgarantien og således få den ubetalte faktura betalt uden for boet. I denne forbindelse henviser den forelæggende ret til fjerde betragtning til forordningen om insolvensbehandling. Denne lyder: »Det er en forudsætning for et velfungerende indre marked, at parterne ikke tilskyndes til at overføre aktiver eller tvister fra én medlemsstat til en anden for at forbedre deres retsstilling (forum shopping).«
- 14 Dette rejser det spørgsmål, om artikel 1, stk. 2, litra b), i Bruxelles I-forordningen skal fortolkes således, at det kun er den nederlandske ret på det sted, hvor konkursbehandlingen er indledt, der har kompetence til at afgøre, om der i den foreliggende tvist er tale om en fordring til betaling »fra boet« eller om en fordring »uden for boet«, eller om begge fordring kan indtales samtidigt.

- 15 Den forelæggende ret har tilføjet det spørgsmål, om NFW's artikel 25, stk. 2, er forenelig med forordningen om insolvensbehandling, da denne artikel tillader, at en sådan fordring fremsættes ved en anden ret end retten i den medlemsstat, hvor konkursbehandlingen er indledt.

ARBEJDSDOKUMENT